

Sis mesos després

William Jefferson Clinton

Ja fa quasi sis mesos que el tsunami va sacsejar onze països de l'Índic i va matar més de dues-centes mil persones. Aquella tragèdia ens va tocar la fibra, i tothom s'hi va mostrar molt humanitari. És cert que la reconstrucció encara no s'ha acabat, i que hi ha molt per fer, encara. Hi ha centenars de milers de persones sense casa ni feina. Cal reconstruir milers d'escoles, i la majoria dels xiquets de la regió encara estan atemorits i anguiats. Per sort, les Nacions Unides, les institucions financeres internacionals, els governs i les organitzacions empresarials i no governamentals han promès milers de milions de dòlars per ajudar a reconstruir la zona.

Com a enviat especial de les Nacions Unides per a l'ajuda al tsunami, treballo per fer-ho tan bé com puc. Per tal d'acomplir els nostres objectius, he demanat a tothom involucrat en l'ajuda al tsunami un acord pel que fa a les qüestions següents. En primer lloc, durem a terme un pla d'acció conjunta que detallarà precisament qui ha de fer què, on i quan, i que evitarà duplicació d'esforços, garantirà un ús eficient dels recursos i no bandejarà cap persona ni cap comunitat. Per exemple, estem d'acord en la necessitat d'elaborar un sistema d'alerta avançada. El pla haurà d'establir qui ha de finançar-lo i fabricar-lo, on s'ha de situar, de quina manera avisaran la població i qui en supervisarà el manteniment i la fiabilitat.

En segon lloc, treballarem per refer les vides dels supervivents; per finançar-los noves activitats econòmiques per tal de fer pujar els nivells d'ingressos de les famílies fins a nivells superiors als que tenien abans del tsunami. A més, mirarem d'augmentar la capacitat dels governs locals, de les ONG i de les empreses que han d'emprendre l'immens esforç de la reconstrucció. Per tal de diversificar les economies afectades, necessitem fer petits préstecs (microcrèdits), que ajudaran a emprendre nous reptes, o a afrontar els que ja existien. I hem d'ajudar a recuperar el turisme de tota la regió.

En tercer lloc, hem de traslladar més supervivents de les tendes i barraques en què viuen a habitatges decents, i ho hem de fer ben aviat. Malgrat que hi ha encara alguns retards, cada dia topem amb menys obstacles burocràtics. La manca d'habitatge és un repte molt seriós. L'any passat, abans del tsunami, es van construir 5.000 noves cases a Sri Lanka. Ara, els supervivents, només a Sri Lanka, ja necessiten quasi 100.000.

L'esforç de reconstrucció també implica alguns riscos ambientals significatius. Potser que algunes regions, com ara Indonèsia, siguin desforestades, la qual cosa faria mal als boscos i provocaria futurs desastres naturals. Cal obtenir la fusta legalment, i aplicar mesures conservacionistes, com ara replantar mangles, els arbres locals, i no construir als terrenys desforestats.

El problema de l'habitatge augmenta si tenim en compte que les onades es van endur els títols de propietat. En molts pobles xicotets, mai no van tenir documents d'aquest tipus. En alguns dels països afectats, el 90 per cent de la població desplaçada no té ni carnet d'identitat.

El Banc Mundial finança actualment un projecte que ajudarà els indonesis d'Aceh a desenvolupar un sistema de drets de la

propietat efectiu (és el que haurien de fer a la resta de la regió, també). Hi ha encara un conflicte afegit en aquest sentit. El Govern de Sri Lanka ha prohibit reconstruir prop de l'aigua per crear una mena de cinturó de seguretat. Molts supervivents que volen tornar a les seues terres s'oposen a aquestes restriccions, i caldria tenir en compte les preocupacions d'aquesta gent de la mateixa manera que han fet a Indonèsia.

Per acabar, hem de garantir que els més vulnerables tinguen veu. Les dones supervivents participaran en el disseny i en l'execució del procés de recuperació? Protegirán els seus drets de propietat? Es prendran mesures per evitar la discriminació dels *dalits* ("els intocables") de l'Índia? Rebran les famílies pobres la documentació de les seues propietats per tal que tinguen accés a noves línies de crèdit? Gràcies a la gene-

EFE

rositat de milions de persones, gaudirem dels recursos necessaris per afrontar aquests reptes. El Programa Mundial d'Aliments de les Nacions Unides alimenta diàriament més de 700.000 persones. La UNICEF fa grans esforços per cobrir les necessitats sanitàries i d'aigua d'aquesta gran regió. També hi ha altres agències de l'ONU que hi treballen. Però la major part de l'esforç financer i de reconstrucció està en mans dels governs donants, i de les associacions benèfiques, com ara la Creu Roja, els serveis de beneficència catòlics i centenars d'ONG de tota mena. Per tal que tots puguem actuar eficaçment, caldria tractar aquests grups en peu d'igualtat en el procés de planificació.

El procés de reconstrucció serà més fàcil a Aceh i a Sri Lanka si totes les parts dels conflictes s'hi involucren. La cooperació podria afavorir la pau en totes dues zones. En l'últim viatge que vaig fer a la zona, vaig visitar el campament per als desplaçats de Jantho, a Aceh. Hi vaig conèixer una dona que havia perdut nou dels deu fills que tenia en el tsunami. Era una de les caps del campament i m'hi va presentar el membre més jove: un xiquet de dos dies. Em va dir que la mare d'aquell xiquet volia que li posara un nom. Vaig preguntar si tenien una paraula que indicara "nou començament", i em van dir que era "alba", que, per a ells, és un nom de xic.

Pense moltes vegades en aquell xiquet, i en l'obligació que tenim de donar-li una nova albada. Tots junts, sí que podem.

William Jefferson Clinton va ser el 42è president dels Estats Units d'Amèrica

© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa